

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta práce

Autorka práce: Bc. Dana Štollová

Název práce: Postavení pečujících osob v kontextu zákona o sociálních službách

Autor posudku: Mgr. Kristýna Mlejnková, Ph.D.

1) *Věcný přínos práce a její přidané hodnoty*

S přijetím zákona o sociálních službách došlo od roku 2007 k výrazným změnám, které výrazně zlepšily postavení osob, které využívají sociální služby, nikoliv však postavení osob, které o ně pečují v přirozeném sociálním prostředí. V České republice i v zahraničí si odborníci uvědomují, že není správné a finančně udržitelné soustředit se pouze na profesionální služby, ale že je nutné věnovat podporu rovněž osobám, jejichž prací je péče o blízkou osobu. Zejména v rámci předsednictví ČR EU MPSV navrhovalo jako preferovaný směr tzv. střídavou péči, tedy kombinaci péče profesionální, laické domácí a dobrovolnické.

Z tohoto pohledu shledávám téma diplomové práce jako velmi aktuální a obohacující problematiku sociální péče právě o pohled ze strany domácího pečujícího. Jako přínosné spatřuji zejména informování o výzkumu zemí EU pro Evropskou komisi a srovnání s Českou republikou (str. 42-50). Dále pak předložení návrhů řešení problematiky v jiných státech (str. 52-57). Jako výborně dokreslující situaci shledávám kazuistické příklady z realizovaných rozhovorů s pečujícími osobami.

2) *Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení*

Autorka si nejprve rozpracovala problematiku do dílčích témat (graf stromu problémů na str. 4), které následně převedla na vymezení cílů své práce (graf stromu cílů v příloze č. 1). K těmto cílům přiřadila zkoumané otázky (str. 9).

Odpovědi na otázky práce obsahuje průběžně v různých částech, což bych vyzdvihla jako klad, který dokazuje, že se autorka neodchylovala od tématu a neustále soubory informací vyhodnocovala. Nejvíce odpovědí o tom, jaká je současná situace obsahuje kapitola Analytický rámec problematiky (str. 37-50) a kvalitativní zpracování rozhovorů s pečujícími osobami (str. 58-66). Návrhy pro řešení tematických otázek obsahuje samotný závěr práce (str. 67-73). Je přínosné, že autorka zhodnotila jak využitelnost zahraničních zkušeností (např. projekt „volno pro rodinu“), tak našla řešení reagující přímo na situaci v ČR (např. odstranění povinnosti regulačního poplatku u lékaře).

3) *Strukturace práce*

Struktura práce je logická, podrobnost kapitol vyvážená. Práce je „čtivá“, i když obsahuje nemálo odborných informací. Práce je ucelená a vhodně rozdělená do dílčích kapitol.

4) *Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace*

Každé dílčí téma práce je velmi pečlivě proloženo odbornou literaturou, právními předpisy, výzkumnými závěry. Ze stylu zpracování je cítit, že autorka se v tématu dobře vyzná a její uváděná stanoviska jsou proto velmi přesvědčivá. Pouze v místech, kde se autorka zamýšlela nad výběrem vhodnosti řešení pro Českou republiku by pro „skutečné“ politické i odborné rozhodnutí bylo potřeba více podrobných informací např. nákladovost, odpovědnost a konkrétní náročnost

právních úprav pro volbu poskytnutí bezplatných odlehčovacích služeb (str.70).

- 5) *Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů*
Výběr teoretických konceptů, jejich popis a uvedení souvislosti k tématu v závěru každého z nich bych zvláště ocenila. Vztah teorie k aktuální problematice se autorce podařil věcně a jednoduše vystihnout. Např. teorie přirozeného práva lze použít při obhajobě práva pečujících na získání odměny za svou práci – domácí pečování (str. 18). Teorií sociální spravedlnosti upozorňuje na zvolení normativů, které legitimizují práva a povinnosti pečujících a podmínky, za kterých je stát oceňuje a podporuje (str. 21). Teorii sociálního fungování promítá do faktorů, kterými je životní situaci pečujícího ovlivňována (str. 23).
- 6) *Metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod*
Použité metody popisuje samostatná kapitola (str. 10-11). Jejich výčet je stručný avšak v práci pečlivě aplikovaný (viz posudek výše).
- 7) *Využití literatury a dat*
Práce zahrnuje dostatečné množství nejen odborné literatury, ale i množství internetových odkazů na zprávy z konferencí, z výzkumů, z ministerstev apod. Literatura a data ze zahraničí i ČR jsou vybrána velmi vhodně, ze široka a z různých pohledů problematiku mapují (viz hodnocení výše).
- 8) *Stylistika a formální zpracování (citace, grafická úprava atd.)*
Práce má po formální stránce výborné zpracování.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „výborná“.**

Datum: 10. 6. 2011

Podpis: